O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI 29.09.01

Shu aziz Vatan — barchamizniki

O'ZBEKISTON OVOZI

O`ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI SIYOSIY-IJTIMOIY GAZETASI

2001 YIL 18 SENTABR ◆ SESHANBA ◆ № 113 (26.815)

Ўтган ҳафтада Тошкентда ўтказилган «Президент кубоги» теннис турнири нафақат Ўзбекистон, балки бутун жаҳон теннис ихлосмандларига қизғин ва муросасиз беллашувларни ҳадя этди. Жаҳоннинг кўплаб мамлакатларини қамраб олди, десак хато бўлмайди. Чунки талай хорижий телекомпаниялар, бошқа оммавий ахборот воситалари вакиллари мазкур мусобақани узлуксиз ёритиб турди.

ТЕННИС БАЙРАМИ ЯКУНЛАНДИ

Мухлислар бир ҳафта давомида «Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги»ни қўлга киритиш учун бел боғлаган дунёнинг забардаст ракетка усталари баҳсларига гувоҳ бўлди. Улардан икки нафари — россиялик забардаст спортчилар — Евгений Кафельников ва Марат Сафин АҚШда ўтган мусобақаларнинг ярим финалигача борганди.

Тошкентдаги турнир ҳам ана шу икки забардаст теннисчининг спорт шоусига айланди, десак хато бўлмайди. Бири биридан муросасиз ўтган баҳсларда М.Сафин Н.Окун, М.Россе, К.Плесс, С.Саргсянни мағлуб этган бўлса, Е.Кафельников Л.Бургсмюллер, С.Кубек, Р.Шуттлер, Д.Ҳрбатидан устун келди.

16 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Президент кубоги» халқаро теннис турнирининг финал қисмини томоша қилиш учун «Юнусобод» спорт саройига ташриф буюрди.

Ўйиннинг дастлабки геймлари деярли тенг курашлар остида ўтди. Бироқ секин-аста М.Сафин ташаббусни ўз қўлига олдива биринчи сетда осонгина ғалабага эришди — 6:2.

Иккинчи сетда Е.Кафельников рақибига деярли кучли қаршилик кўрсата олгани йўқ. Бунга, албатта, М.Сафиннинг бехато ва гўзал ўйин кўрсатгани ҳам сабаб бўлди.

Учрашувнинг финал қисми ниҳоясига етгач, сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга берилди.

Турнирнинг ёпилиш маросими бошланишидан олдин мусобақанинг барча иштирокчилари ва мухлислар яқинда АҚШда амалга оширилган мисли кўрилмаган террорчилик ҳаракати қурбонлари хотирасига бир дақиқа сукут сақлади.

Президент маҳорати, юксак савиядаги ўйини билан дунёга танилган катта теннис усталарининггина эмас, балки мусобақада қатнашган ёш спортчиларнинг ғалабага бўлган қайноқ иштиёқи ҳам томошабин ва мухлисларда самимий ҳайрат туйғуларини жўш урдирганини қайд этди. Ислом Каримов ушбу ҳақиқий спорт байрамини тақдим этгани учун барча теннис ихлосмандлари ва спорт ишқибозлари номидан мусобақанинг барча иштирокчиларига миннатдорлик изҳор этди.

Шундан сўнг давлатимиз раҳбари мазкур турнирда иккинчи бор ғалаба қозонган Марат Сафинга мусобақанинг бош соврини — «Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги»ни тантанали равишда топширди. Шунингдек, унга ўзбекона зарбоф тўн кийдирилди.

— Ислом Каримовни томошабинлар орасида кўриш ва Ўзбекистон Президенти ҳузурида теннис ўйнаш менга, айниқса, катта мамнуният бахш этади, — деди, жумладан, М.Сафин.

Давлатимиз раҳбари «Президент кубоги»нинг финалчиси Евгений Кафельниковга ҳам мусобақанинг махсус совринини топшириб, зарбоф тўн кийдирди.

Юртбошимиз Е.Кафельниковни Тошкент турнирининг энг садоқатли иштирокчиларидан бири, деб атади.

— Мен Президент Ислом Каримовга мазкур турнирнинг бош совринини қўлга киритишни ваъда берганман, — деди Е.Кафельников. — Бироқ бу сафар ҳам омадим чопмади. Шундай бўлса-да, ҳали яхши ўйин кўрсатишга кучим етади. Шунинг учун «Президент кубоги»ни қўлга киритиш ниятидан қайтмайман.

Ғолибларни тақдирлаш маросими ниҳоясига етганидан сўнг, Ислом Каримов саккизинчи бор ўтказилган «Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги» халқаро теннис турнирини ёпиқ, деб эълон қилди.

■ (ЎзА)

■ Абдувоҳид ТЎРАЕВ (ЎзА) ва Владимир ПАНОВ олган суратлар

ТОҒЛИКЛАР КЎНГЛИ ТОҒДЕК КЎТАРИЛДИ

Китоб — тоғлар салтанатидаги дилбар туман. Тоғ ва тоғолди қишлоқлари аҳолиси истиқлол туфайли кўплаб қулайликлардан баҳраманд бўла бошлади. Мен яқинда денгиз сатҳидан 1,5-2 минг метр баландликдаги Китоб ва Жовуз ўрмон ҳамда Улуғбек номли ширкат хўжаликларига қарашли тоғ қишлоқларида бўлдим.

— Хўжалигимизнинг жами 555 гектар ери бор, — дейди Улуғбек номли ширкат раиси Ҳикматулло Холиқов. — 190 гектар ернинг ҳар гектаридан 46 центнердан ғалла етиштирдик. 195 гектар майдонда пахтамиз бор. Тоғдаги Деновбола, Мусобозор ва бошқа қишлоқлар атрофидаги ерларга насослар орқали сув чиқариб, картошка етиштираяпмиз.

— 1989 йилнинг 12 март куни ҳеч қачон эсимдан чиқмайди, — дейди Деновбола қишлоғидаги ширкат бўлими бошқарувчиси Салим Мухторов. — Шу куни Юртбошимиз қишлоғимизга келиб, турмушимиз билан танишдилар. Менинг уйимдан бир пиёла чой ичдилар. «Қандай яшаяпсизлар, нима қийинчиликлар бор?» дедилар. Ҳаяжондан айтолмабмиз. Аммо донишманд эмасмилар, ҳаммасини кўриб билдилар...

Ҳа, туман тоғ қишлоқларидаги аҳволни Юртбошимиз яхши билардилар. Кейинчалик ҳам Китобга бир неча бор келганларида, шулар ҳақида алоҳида сўраб-суриштирганлар. Натижада тоғ қишлоқларида анча ўзгаришлар содир бўлди. Телевидение кўрсатувлари узатиладиган бўлди, айрим қишлоқларга электр энергияси етиб борди. Мустақиллик байрамининг 10 йиллиги арафасида Ҳамза қишлоғидаги Лоҳутий номли мактаб учун янги бино, Деновбола қишлоғидаги С. Шерозий номли мактаб учун ҳам қўшимча хоналар қуриб ишга туширилди. Айниқса, Деновбола, Аслидухтар, Мусобозор ва бошқа қишлоқлар аҳолисига хизмат кўрсатадиган қишлоқ врачлик пункти биноси миллий ва замонавий меъморлик талаблари асосида қурилди. Уни тумандаги «Ҳисор» қурилиш ташкилоти тиклади. Бинокорлар машаққатли тоғ йўлларидан қурилиш ашёларини ташиб бордилар. Сарбаланд чўққилардаги Шут қишлоғига ҳам электр тармоғи тортилди. Тоғликлар кўнгли тоғдек кўтарилди.

■ Юнус УЗОҚОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири

ЎЗБЕКИСТОН — ҲИНДИСТОН:

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНАВЕРАДИ

Деҳли шаҳридаги «Конституция клуби»да Ҳиндистон — Ўзбекистон дўстлик жамиятининг Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ҳиндистон собиқ бош вазири И.К.Гужрал, Ҳиндистон вазирлик ва идораларининг масъул ходимлари, сиёсатшунослар, Марказий Осиё бўйича йирик мутахассис, олим ва тадқиқотчилар, жамоат арбоблари иштирок этди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар, жумладан, И.К.Гужрал, таниқли тарихшунос олимлар — С.Кумар, М.Амин ўз чиқишларида Ўзбекистоннинг Марказий Осиё минтақасида тутган ўрни ва аҳамияти, тобора ривожланиб бораётган ўзаро алоқалар, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг 1991 йили Ҳиндистонга буюрган биринчи тарихий ташрифи ва ундан кейинги ташрифларидан сўнг икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар ривожи ўзгача туртки олгани тўғрисидаги фикрлари билан ўртоқлашдилар.

Ж.Неру номидаги университет доктори Р.Диведининг Ўзбекистонда жадидлик ҳаракати, Ўзбекистон — Ҳиндистон алоқаларининг бугунги ҳолати ҳамда Ҳиндистонда илмий изланиш олиб бораётган ўзбекистонлик тадқиқотчи Д.Кароматованинг икки мамлакат мусиқачилик соҳасидаги ҳамкорлигига оид маърузалари йиғилиш иштирокчиларида катта таассурот қолдирди.

Тадбир сўнггида Ҳиндистон — Ўзбекистон дўстлик жамияти бош котиби, профессор Қ.Раис ушбу жамият бундан кейин ҳам икки дўст мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларнинг янада ривожланишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишини қайд этди.

■ «Жаҳон» АА

СИМ ОРҚАЛИ СУҲБАТ

Вячеслав ТИХОНОВ, актёр (Россия):

«ЎЗБЕКИСТОН — ЖОЗИБАЛИ ЮРТ!»

Жуда кўплаб тарихий, замонавий фильмлар орқали томошабинлар қалбидан чуқур жой олган актёр, нафақат Россия, балки МДҲ да ҳам машҳур Вячеслав Васильевич Тихонов яратган образлар дунё кино санъати талқинида юксак баҳоланади. Уни ўз Ватанида танимайдиган одам топилмаса керак. Шунингдек, ўзбек халқи, ўзбекистонликлар ҳам катта санъаткор яратган образларни ҳаяжон билан томоша қиладилар. Бир гап билан айтганда, санъатнинг ёрқин юлдузи Вячеслав Тихонов жаҳон эъзозидаги шахс.

Инсоният бошига сўнгсиз оғриқ ва фалокатлар ёғдирувчи уруш мавзусида яратилган фильмларда у одамзот яшашга ҳақли, туйғулари ва орзуларини таҳқирлаш эса қабоҳат деган тушунчани миллиардлаб кишилар калбига жо этди. Шу билан бирга «санъат сарҳад билмайди» деган ақидага ҳаётийлик бағишлади. Кино тарихида ўлмас фильмлардан бири «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси»даги Штирлиц образини эсланг...Ёки «Уруш ва тинчлик»даги Балконский образини кўз олдингизга келтиринг. Шу каби ўнлаб фильмлар муваффақияти Вячеслав Тихонов истеъдоди билан боғлик.

Хуллас, ҳали Америкада, ҳали Франция, бир қарасангиз яна бир бошқа давлатнинг кино йиғинларида иштирок этаётган 73 ёшли актёрни ўз уйидан, Москвадаги хонадонидан топишим мушкул кечди. Москвадаги киночилар уйида ишлаётган қизи Анна Вячеславна орқали актёрнинг айни дамда қаердалигини билиб қўнғироқ қилдим. Вақти жудаям тиғиз эди.

— Кўп овора қилмайман! Тўғриси, сизни топгунга қадар қийналдим. Газетхонларимиз сиз билан суҳбатлашишни хоҳлайдилар, — дедим хаёлимга келган фикрни пардозлаб ўтирмасдан.

— Яхши. Эртага қолдирайлик, десам, барибир тополмаслигингиз мумкин. Қандай саволлар берасиз?

— Машҳурлик юкини ортмалашнинг ҳам завқи, ҳам қийин томони бор. Инсон умрининг моҳияти нима деб ўйлайсиз?

— Интилишда. Ўз йўлидаги барча тўсиқларни енга билишига ишонишда. Ишонч — омаднинг дўсти. Истеъдод эса ҳар икковининг ҳам устози.

— Сиз яратган образларни ҳаётийлик юқорига олиб чиқади.

— Қизиқ. Хўш, хўш. Масалан?

— Масалан, урушнинг фожиаси, ўша даҳшатли жанг манзарасини эсланг.

— «Уруш ва тинчлик» фильмини айтаяпсиз-да? Ўша фильм чиндан ҳам ҳаёт ҳақида сабоқ беради. Даҳшат-а? Одам яшагиси келади, лекин яшай олмайди. Уруш инсоннинг орзуларини остин-устун қилиб юборади. Ҳар сония ўлимдан паналаб, тасодиф туфайли тирик қолганлар тинчлик ва хотиржамлик буюк неъмат эканлигини англайдилар. Бу фильмдан мен инсоният, ҳаммамиз тинч яшасак бахтли бўламиз деган фикрга келганман.

— Вячеслав Васильевич! Санъат халқларни боғлайди, эзгуликка бошлайди... Бухорода миллий фильмлар фестивали, Самарқанд шаҳрида эса «Шарқ тароналари» мусиқа фестивали бўлиб ўтди.

— Санъат ва адабиётни улуғлаган халқ ўз келажагини ишончли тарзда тарбиялай олади ва дунёда яхшилик, адолат тантана қилиши учун улкан ҳисса қўшади. Ўзбеклар ана шу йўлдан бораётган халқ. Ёвузлик, ахлоқий тубанликни тарғиб қилувчи фильмлар эзгу туйғуларнинг душмани.

— Бизда халқимизнинг қонқонига сингиб кетган вафо ва садоқат, ҳаё ва ибо тушунчаларидан келиб чиқиб санъат баҳоланади.

— Ўзбеклар ўзига хос, дунёқараши покиза халқ. Буни биламан.

— Сиз Ўзбекистонда бўлганмисиз?

— Ҳа. Ўзбекистон бетакрор гўзал. Иқлими жуда ёқимли ўлка. Худо хоҳласа, юртингизга яна бир бориш ниятим бор.

— Албатта, келинг. Юртимиз ўз мустақиллигининг ўн йиллигини нишонлади. Бу миллий байрамимиз эди. Катта тўй.

— Насиб этса бораман. Ҳозирча кўнглимдаги тилагимни айтайин. Ўзбекистон гуллаб-яшнасин, ҳар биримизнинг хонадонингизда осойишталик бўлсин. Меҳмондўст ўзбек халқига: ***«Вячеслав Тихонов сизни яхши кўради. Ўзбекистон дунёнинг энг гўзал диёри»*** *дейман.*

■ Суҳбатдош: Қўчқор НОРҚОБИЛ

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ КЕНГАШИ СЕССИЯСИДАН КЕЙИНГИ ЎЙЛАР

ҲОКИМЛИК ҲУҚУҚИ

— Самарқандда бўлиб ўтган навбатдан ташқари сессияни ойнаи жаҳонда кўрдим. Муҳтарам Президентимиз вилоят иқтисодий-ижтимоий соҳаларида амалга оширилган ютуқларни таъкидлаш билан бирга хато ва камчиликлар ҳақида куюниб сўз юритди. Ҳақиқий аҳволни пухта аниқ-таҳлил қилиб берди. Ва, янги раҳбарга катта ишонч билдирди ҳам, — деди бир зиёли танишимиз.

— Балли, у киши ҳокимликда катта ва бой тажриба тўплаган. Сергайрат ва ишчан Шавкат Мирзиёевдан ҳаммамизнинг умидимиз катта, — дедик у кишининг гапини давом эттириб.

Юртбошимиз қалбидаги бор гапни тўкиб солди. Вилоят кенгаши сессиясида айтилган иқтисодий-ижтимоий соҳалардаги муаммолар, кишилар турмуш шароитини яхшилашга дахлдор масалалар бутун бўй-басти билан кўз олдимизда намоён бўлди. Юртбошимиз таъкидлаганларидек, деҳқони бой, тадбиркорларига кенг йўл ва имконият берилган, турмуш ва ҳаёт кечиришидан рози фуқароси бор мамлакат қудратли ва бадавлатдир. Виждон ва имонга, диёнат ва покликка пичоқ санчилмаса, катта-кичик барча раҳбарларнинг иззат-обрўси ошаверади.

Кейинги йиллардаги сув танқислиги ва қурғоқчилик оқибатлари ҳаммамизга яхши маълум. Ёмғирга кўз тиккан, осмонга илтижо билан қараган Қўшработ, Нуробод ва Пайариқ туманларида экинларни қачон ва қанча майдонларга экиш, оби-ҳаёт билан таъминлаш изчил ўрганилмоғи лозим. Пахта ва ғалла ҳосилдорлиги йил сайин камайиб бораётган туманларда аҳволни ижобий томонга қай тарзда ўзгартириш мумкин? Бу ҳақда бугун ўзини самарқандликман, дея ўйлайдиган етти яшардан, етмиш яшаргача бўлган ҳар бир киши бош қотириши керак. Биринчи раҳбар эса етакчиликни, ишнинг жиловини ўз қўлига олиши жуда-жуда муҳим.

Аччиқ, очиқ ва ҳақ гап. Раҳбар ҳаёт синовидан ўтган, ҳаётда бой тажриба тўплаган киши бўлмоғи керак. Энг асосийси эса халқнинг назаридан ўтиши зарур. Фақат ўзини, оғайни-қариндош ва ҳузурҳаловатини ўйлаган, бир амаллаб мансаб курсисига ўтириб олган кишилардан қанчалик тез қутилсак, шунча тез ишда олға силжиш юз бериши муқаррар.

Оммавий ахборот воситаларининг чиқишларини, самимий танқидий фикр-мулоҳазаларни қабул қилиш ва чора-тадбирлар белгилаш ҳам муҳим. Собиқ ҳоким Эркин Рўзиев вилоятга биринчи раҳбар бўлиб келгач, тўрт-беш ойдан сўнг журналистлар билан учрашув ўтказди.

— Адолатли, самимий ва нишонга тегадиган, фикр-мулоҳазаларга бой танқид бўлса, мени ҳам танқид қилинглар, — деганди у учрашувда. Сўнг, сизлар билан ҳар ойда учрашиб турамиз, ҳокимликда матбуот маркази ташкил қиламиз, дея ваъда ҳам берди.

Лекин бу ваъдаларнинг бирортаси амалга ошмади. Қарорлар қумга сингган сувдай йўқолиб кетаверди. Журналистларда эса унга нисбатан бошқача фикрлар пайдо бўлди. Чунки сўз ва иш бирлиги бўлмаган жойда шундай мулоҳаза туғилиши табиий. Боз устига оммавий ахборот воситаларида билдирилган танқидий фикрларни менсимаслик, манманлик дардлари газак олди. Хусусан, «Ўзбекистон овози»да босилган «Чилласидан чиққан иш» (2000 йил 13 июль), «Мактаб остонасидаги ҳасратлар» (2000 йил 19 август), «Эскича ишлаш панд берди» (2000 йил 28 октябрь), «Битмай қариётган сиҳатгоҳ» (2000 йил 20 июль), «Бозорда лавозим сотилади...ми?» (2000 йил 22 август), «Маъҳқул бозорга маъқул кўрилди» (2001 йил 3 апрель) сарлавҳали ва бошқа бир қатор мақолаларга вилоят ҳокимлигида бирор муносабат билдирилмади. Танқидий мақолалар юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланмади.

Мисолларга мурожаат этайлик. Вилоят ҳокимлиги халқ таълими бошқармаси бошлиғи Анвар Бекмуродов «Мактаб остонасидаги ҳасратлар» сарлавҳали мақолададаги танқидий фикрларга муносабат билдириш ўрнига Иштихон туманидаги 78-мактаб филиали ўқитувчиларининг ўзларини шикоятбозликда айблади. Мактаб жамоасига «Нега газетага ёздинглар», дея дўқ-пўписа қилди. Қабулида бўлган мухбирларга ҳам қўполлик қилди. Мактабда эса аҳвол ҳанузгача «Эски ҳаммом, эски тос».

Ургут туманидаги «Янги бозор» ҳиссадорлик жамиятининг раиси Маъҳқул Эгамбердиев Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Бозорлар фаолиятини такомиллаштириш ва маҳсулотлар сотиш учун зарур шарт-шароитлар яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига биноан кўплар қатори аттестация қилинганди. У мутахассислиги тўғри келмаслиги ва Ургут тумани ҳокимлигининг салбий тавсифномасига кўра лавозимига нолойиқ, деб топилди. Лекин у кўп ўтмай вилоят ҳокимлиги кўмагида тезда қайта аттестация қилиниб, бозор дарвозасидан киритилиб қўйилди. Қаерда денг — вилоят ҳокимлигининг ўзида қонун ва меъёрий ҳужжатлар кўрсатмалари бузилди.

Азми қаттиқ, пок, ишбилармон, шижоатли, тафаккури кенг ва инсонлар қалбига йўл топадиган кишиларга муносиб.

Мақолаларда таъкидланган бу гапларни яна эслашдан не фойда дерсиз? Мақсад шуки, «Янги бозор»да сўнгги олти ойда режалар аранг 70-75 фоиз бажарилмоқда. Маъҳқул Эгамбердиевнинг мушугини эса ҳеч ким «пишт» деганича йўқ. Воҳаланки, Вазирлар Маҳкамасининг қарорида бозор раҳбари қаторасига икки ой режани уддалай олмаса лавозимидан бўшатилиши керак.

Газета Қўшработ туманидаги «Қўшёғоч» шифобахш суви сиҳатгоҳи қурилиши ўлда-жўлда қолгани, бу ерга келтирилган қимматли асбоб-ускуналар, жиҳозлар занг босиб ёки талон-торож бўлаётгани ҳақида ҳам бир неча бор бонг урди. Лекин на вилоят ҳокимлигидан, на мутасадди ташкилотлардан садо чиқмади. Сиҳатгоҳ эса кун сайин нураб, битмасдан «қариб» бораяпти. Шифобахш сув беҳуда оқиб ётибди.

Газета чиқишига ҳокимликдан самимий муносабат билдирилиши керак эди. Лекин вилоят ҳокимлигида газетамиз шаънига носамимий сўзлар айтиш одат тусига кирди. Ҳатто ҳокимнинг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосари Абди Маматов баъзи йиғилишларда «Ўзбекистон овози» газетаси вилоятдаги қусурларни ҳаммага ошкор қилмоқда, уйдаги гапларни кўчага олиб чиқяпти, деб таъна қилишдан ўзини тийолмади. Оқибатда 2001 йил обунасига ёрдам бериш у ёқда турсин унга халақит бериш, газетага нисбатан ғайирлик муҳити вужудга келтирилди. Шу боис, «Ўзбекистон овози» вилоятда жуда кам нусхада тарқалмоқда ва ўқилмоқда. Бу ҳақда жиддий бош қотириш вақти келди.

Юртбошимиз навбатдан ташқари сессияда Амир Темур ҳасратларининг азми қаттиқ, тадбиркор, ҳушёр, мард ва шижоатли, тафаккури кенг ва халқ қалбига йўл топадиган кишилар етакчиликка муносиб, деган сўзларини эслагани бежиз эмас. Раҳбарлик ҳаммага ҳам берилавермайди. Юзхотирлик, тўғри сўзни айтмаслик ҳамма даврларда ҳам катта мақсадларнинг амалга ошишига халақит берган. Сессияда барча гаплар айтилди. Соҳалардаги муаммоларнинг ечилиши муҳим вазифа эканлиги таъкидланди. Муаммоларнинг ечилиши юрт истиқболи, одамлар турмуш тарзининг фаровонлиги билан бевосита ва билвосита боғлиқлиги уқтирилди. Етакчи раҳбарнинг асосий вазифаси эса халқ дарди ва орзу-армонлари билан ишлаш ва яшаш. Зиммасидаги вазифани шараф билан оқлашдир.

■ Норбобо ШАКАРОВ, Лутфулла МАМАСОЛИЕВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбирлари

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 18 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади: */

1 Австралия доллари	217,69	10 Люксембург франки	97,32
1 Австрия шиллинги	28,53	1 Малайзия рингити	111,62
1 Англия фунт стерлинги	625,15	1 Германия маркаси	200,72
10 Бельгия франки	97,32	1 Польша злотийси	99,95
1 Голландия гульдени	178,15	1 СДР	546,97
10 Греция драхмаси	11,53	1000 Туркия лираси	0,28
1 Дания кронаси	52,77	1 Финляндия маркаси	66,03
1 БАА дирхами	115,47	1 Франция франки	59,85
1 АҚШ доллари	424,09	1 Швейцария франки	262,20
1 Миср фунти	99,96	1 ЕВРО	392,58
10 Испания песети	23,59	10 Жанубий Корея вони	3,26
100 Италия лираси	20,28	10 Япония иенаси	35,92
1 Канада доллари	270,50	1 Россия рубли	14,40
1 Хитой юани	51,24	1 Украина гривнаси	79,39

*/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

ФАОЛ ФУҚАРО. КИМ?

ХДП ХАБАРИ

– Ҳуқуқий маданиятни юксалтириш масаласини бобокалонимиз Амир Темур васиятномасини бажариш деб тушунишимиз керак.

Тошкент давлат юридик институти ҳуқуқий-маърифат тарғиботи маркази директори, профессор Ғафур Абдумажидов бу фикрнинг исботи сифатида «Темур тузуклари»дан бобомизнинг шариатни, ҳуқуқни билишга даъват этган ўринларни ўқиб берди. Зеро, ҳуқуқий маърифат, умуман инсоннинг ўз ҳуқуқини билиши маърифатли ҳар қандай жамият учун ҳамма даврларда ҳам муҳим бўлиб келган. Жамият ҳамда давлатнинг бақувват илдизларини ҳамиша маърифат, халқнинг савияси ташкил қилади. Шу боис ҳуқуқий онгни юксалтиришга бўлган давлат миқёсидаги эътиборни тушуниш мумкин. Хуллас, яқинда Ўзбекистон ХДП Юнусобод туман Кенгаши, Тошкент давлат юридик институти, ҳуқуқий-маърифат тарғиботи маркази, Темурийлар тарихи давлат музейи, Юнусобод тумани «Маънавият ва маърифат» маркази томонидан Темурийлар тарихи давлат музейида ташкил этилган илмий-амалий семинар айнан ҳуқуқий маданиятни юксалтириш мавзуида бўлиб ўтди.

Семинарда ҳуқуқий-маърифат тарғиботи маркази директори Ғ.Абдумажидов, Тошкент давлат юридик институти ўқитувчиси, юридик фанлари номзоди З. Иноғомжонова ва Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгаши бош маслаҳатчиси М. Нуриддиноваларнинг маърузалари тингланди. Семинар охирида савол-жавоб бўлди.

■ **ЎЗ МУХБИРИМИЗ**

Шаҳрихон туманидаги Саримсоқов номли ширкат хўжалиги 1-бригада илғор теримчиси Назираxон Мамаюсупова ҳар куни 125-130 килограммдан пахта териб, пешқадамликни қўлдан бермай келмоқда.

■ **Хурсандбек АРАББОЕВ олган сурат**

ТАШАББУСКОР ОТАХОН

Шўрчи туманидаги Охунбобоев номли ширкат хўжалигининг Култепа қишлоқ аҳолиси бир неча йилдирки, оқарсув танқислигидан қийналиб келишарди. Шу ҳудуддан оқиб ўтувчи «Дайтўлак» каналида ҳам баъзан сув ойлаб тўхтаб қоларди. Тажрибали деҳқон, уста сувчи 70 ёшли Нормурод ота Эрматов ажойиб ташаббус билан чиқди. У сувни «Далварзин» ширкат хўжалигининг «Шамоли» қишлоғи ёнидан олиб келиш таклифини ўртага ташлади. Ёшлар белни маҳкам боғлаб, ишга киришишди. Оқсоқоллар эса хайрли ишнинг тепасида туришди. Шундай қилиб, «Шамоли» қишлоғидан оқиб ўтадиган «Дайтўлак» канали билан Култепа қишлоғи ўртасида 2,5 километрга чўзилган янги ариқ барпо этилди. Энди маҳалла аҳли ва бир нечта ширкат хўжаликлари оби-ҳаётдан баҳраманд бўлишмоқда.

■ **Абдумалик ҲАЙДАРОВ**

БАНК ВА МИЖОЗ

КИЧИК ВА ЎРТА БИЗНЕС:

МОЛИЯЛАШТИРИШ МАСАЛАСИ

Бозор иқтисодиётини танлаган ҳар бир мамлакат учун кичик ва ўрта бизнес жуда муҳим. Кичик ва ўрта бизнес иқтисодиётнинг «мускуллари» вазифасини бажаради. Жаҳон амалиёти ҳам иқтисодиётни тубдан ислоҳ қилиб, оёққа турғизишда бу субъектларнинг ўрни беқиёслигини исботламоқда. У бозордаги талаб ва таклифга нисбатан тез мослашиш, бошқаришнинг оддийлиги, айланма капиталининг кичиклиги ва тез айланувчанлиги, ишлаб чиқариш воситаларини замон талабига мувофиқ тез ўзгартира олиши, имкониятлардан юқори даражада фойдаланиш, тадбиркорлик, инновация руҳининг кучлилиги унинг иқтисодиётда ўрни беқиёслигидан далолат беради. Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш орқали қуйидагиларга эга бўламиз:

■ *бандлик муаммосига сезиларли даражада таъсир кўрсатади;*

■ *аҳоли реал даромадларини кўтариш имкониятлари пайдо бўлади;*

■ *соғлом рақобат муҳити барпо этилади;*

■ *иқтисодиётнинг турли секторлари орасидаги алоқа мустаҳкамланади;*

■ *ўрта мулкдорлар синфи кенгаяди.*

Юқоридаги фикрлар шундан далолат берадики, бугун давлатимиз олдида турган вазифалардан бири кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, унинг равнақ топиши учун халал бераётган тўсиқларга барҳам беришдир.

Авваламбор, кичик ва ўрта бизнесни молиялаштириш муҳим масала эканлигини унутмаслик лозим. Зеро, энди иш бошлаётган тадбиркор учун дастлабки сармоянинг аҳамияти катта. Шу ўринда банк кредитининг роли беқиёсдир.

Кредитлар тижорат банклари томонидан кичик ва ўрта бизнес субъектларига айланма маблағларни тўлдириш учун 1 йилга, инвестицион лойиҳаларни молиялаш

учун бериладиган кредитлар қайтариш муддатини узайтириш ҳуқуқисиз 5 йил муддатга берилиши мумкин.

Кредит фоиз ставкаси тадбиркор ва банк ўртасидаги ўзаро келишувга кўра, кредит шартномаси асосида белгиланади. Қарз олувчи банкка «кредит пакети»ни тақдим этади. Бунга: кредит буюртмаси, қарз олувчининг банк ҳисоб варағидаги пул тушумлари таҳлили кўрсатилган бизнес режаси, охирги ҳисобот санасига давлат солиқ хизматининг маҳаллий идораси томонидан тасдиқланган бухгалтерия баланси, дебиторлик ва кредиторлик қарзлари ҳақидаги маълумотнома, шунингдек, 90 кундан ортиқ муддатдаги қарздорликнинг солиштирма далолатномалари, молиявий натижалар ҳақидаги ҳисоботлар киради. Олинган кредитнинг қайтармаслик хатарининг олдини олиш мақсадида банк қарз олувчидан қуйидаги таъминот турларидан бирини талаб қилади. Яъни: мулк ёки қимматли қоғозлар гарови, банк ёки суғурта компаниясининг қарз олувчининг кредитни қайтара олмаслик хатарини суғурта қилганлиги тўғрисидаги суғурта полиси, фуқаролар йиғинларининг маҳалла, қишлоқ, овул кенгашлари кафиллиги.

Юқорида келтирилган ҳужжатларни банкка тақдим этгандан сўнг, ҳужжатлар банк талабларига жавоб берсагина, банк қарз сўровчига кредит беради. Бу жараён энди иш бошлаган тадбиркорни бироз қийнаб қўймоқда.

Тижорат банклари ходимларининг гувоҳлик беришича, тадбиркорларнинг аксарият қисми кредит олиш учун банкка тақдим этиладиган ҳужжатларни тайёрлаш учун етарли билимга эга эмаслар. Бу эса банк ва мижоз ўртасида кўп тушунмовчиликка олиб келмоқда.

Демак, бугуннинг долзарб вазифаси энди оёққа туриб келаётган тадбиркорларнинг малакасини оширишдир. Зеро, амалиётнинг кўрсатишича, улар банкка тақдим этаётган бизнес режалар сифати анча паст, уларни ҳаётга татбиқ этиб бўлмайди.

Банк билан муомалага киришишда кичик ва ўрта бизнес субъектлари дуч келадиган муаммолар қуйидагилардан иборатдир:

◆ Кредит олиш учун кичик корхоналарда гаров таъминотининг йўқлиги;

◆ Импорт ўрнини босувчи ишлаб чиқариш тизими учун кредит олишнинг мураккаблиги;

◆ Кичик корхоналар ўзига қарашли маблағларни истаганча нақд пулга айлантира олмаслиги.

Бугунга келиб кичик ва ўрта корхоналарнинг молиявий ресурсларига бўлган эҳтиёжи тўлиқ қондирилмаяпти. Бунинг эса бир неча сабаблари мавжуд:

1. Кредит беришда банк учун таваккалчилик юқорилиги;
2. Кафолат ва гаров мажбуриятларининг мураккаблиги:
3. Бизнес-режалар сифатининг пастлиги.

Бу муаммолар бўйича тегишли чора-тадбирлар кўрилса, Ўзбекистонда кичик ва ўрта бизнес янада ривожланади.

■ **Барногул САНАҚУЛОВА, Тошкент молия институти талабаси**

2001 ЙИЛ – «ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ЙИЛИ»

Мустақиллигимизнинг 10 йиллиги байрамига республикамизнинг турли вилоятларида янги-янги бино ва иншоотлар, дам олиш хиёбонлари қурилиб фойдаланишга топширилиши анъана бўлиб келмоқда.

Наманган вилояти Давлатобод тумани марказида болажонларимиз мириқиб дам оладиган «Болалар хиёбони» мажмуаси қуриб ишга туширилди. 5 гектар майдонни эгаллаган хиёбонда болалар соғломлаштириш маркази, эртаклар шаҳарчаси, болалар дунёси савдо дўкони, аттракцион ўйингоҳ ва хиёбоннинг тўртдан бир қисмини эгаллаган бассейн мавжуд.

Суратда: Болалар хиёбонининг кўриниши.

■ **Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.**

ИСЛОҲОТ ВА МАСЪУЛИЯТ

АРМУҒОН

Бунёдкор халқимиз қадим-қадимдан тўйга тўёна билан боришга одатланган. Ҳозир қайси соҳа кишиларини олманг барчаси юртимиз истиқлолининг қутлуғ ўн йиллигига муносиб совға тайёрлаш шарафига муяссар бўлдилар.

Республика «Ёғ-мойтамакисаноат» уюшмаси корхоналарида ҳам иқтисодий ислоҳотлар жадаллик билан амалга оширилиб, корхоналар қошида кўплаб замонавий цехлар, қўшма корхоналар бунёд этилмоқда. Мамлакат мустақиллигининг ўн йиллиги арафасида «Асака-ёғ» очиқ турдаги акциядорлик жамиятида ҳам замонавий цех қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Жамият раиси Сойибжон Қўчқоров, раис ўринбосари Зафарбек Мирзақўзиев ва бошқаларнинг ғайрат-шижоати билан ушбу цех биноси қисқа муддатда – қарийб бир йил ичида қурилиб, ишга туширилди.

Россия Федерациясининг «Продвижение» фирмасида ишлаб чиқарилган технологик линия ўрнатилди. Айни пайтда унинг қуввати ҳақида ҳам гапириб ўтишимиз жоиз. Бу ерда бир кеча-кундузда 10 тонна ўсимлик ёғи дезодорация қилинади (тозаланади). Соатига 1300 та 1 литрли полиэтилен идишларга ёғ қадоқланади. Бир кеча-кундузда 30 тонна қадоқланган ўсимлик ёғи тайёрланади. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, полиэтилен идишларнинг гильзалари

узоқлардан эмас, балки шундоққина Андижон шаҳрида фаолият юритаётган «Эталон» қўшма корхонасидан олинаётир. Нархи ҳам арзон.

Аслида «Асака-ёғ» очиқ акциядорлик жамияти асримизнинг бошларида, яъни бундан 88 йил аввал ишга туширилган. Ўз-ўзидан маълумки, заводнинг барча цехлари, технологик линиялари эскириб қолганди. Шу сабаб цехлар янгиланди. Замонавий дастгоҳлар, асбоб-ускуналар ўрнатилди. Корхона одамларининг кўз ўнгида янгиланиб боряпти.

– Умуман олганда бизнинг корхонамиз турдош корхоналар орасида қуввати жиҳатидан етакчи ўринлардан бирини эгаллайди,– дейди акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Сойибжон Қўчқоров. – Бу эса ўз навбатида бизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди. Ҳар йили одатдагидек мавжуд хомашёни, яъни чигитни қайта ишлаб бўлгач, корхона цехларини таъмирлашга киришамиз. Цехлар эса оддийгина таъмирлаб қўя қолинмайди. Иложи борича янги технологияларни жорий этишга интиламиз. Бу йил ҳам шу усулда ишладик. Таъмирлашни яхши йўлга қўйиш учун мусобақа ташкил этилди. Ғолибларга пул мукофотлари берилди. Натижада таъмирлаш ишлари тезкорлик билан якунланди. Корхонамизнинг юксалишига, ишлаб чиқаришнинг барқарорлашувига, иқтисодий ислоҳотларни тезроқ амалга оширишга эътиборни қаратдик.

Умуман олганда акциядорлар 2001 йилнинг шу давригача астойдил меҳнат қилишди. Маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича маълум натижаларга эришилди. Яъни 5 минг 637 тонна тозаланган ўсимлик ёғи, 835 миллион 81 минг сўмлик товар маҳсулоти, 2 миллиард 284 миллион 998 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилди.

Айни кунларда корхонанинг барча цехлари янги мавсумга шай. Дарвоқе, бу ерда Америка Қўшма Штатларидан келтирилган соя донини қайта ишлаш бошлаб юборилди. Ҳадемай асосий хомашё – пахта чигити ҳам корхонага кела бошлайди. Зеро, Андижон вилоятида, хусусан, Асака туманида лўппи-лўппи бўлиб, чамандек очилган пахтазорларда терим суръати тобора ошиб бормоқда. Ҳадемай мустақил Ватанимизнинг «оқ олтин» тоғлари юксалади. Ана ўшанда акциядорлик жамияти омборлари ҳам чигитга тўлади. Демак, корхонада яна аниқ маромдаги меҳнат жараёни авж олади.

■ **Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ, Мирбахтиёр МИРФАЙЗИЕВ, «Ўзбекистон овози» мухбирлари**

Суратларда: янги цехдаги иш фаолиятидан лавҳалар.

МИННАТДОРЧИЛИК

ҚЎЗИМГА НУР БАҒИШЛАДИ

Инсон дунёга келиб, кўзини очади-ю, ёруғ жаҳонни кўради. Умрининг охиригача ана шу кўзлари билан олам гўзаллигини, воқеа-ҳодисаларни кўради, мушоҳада қилади, фикрлайди, барчасидан баҳраманд бўлади. Шунинг учун ҳам ҳеч ким кўзсиз қолмасин экан.

Ўнг кўзимни катаракта қоплаб, мутлақо кўрмасдан қолди. Бу чап кўзимга ҳам салбий таъсир қила бошлади. Маҳаллий шифокорларга мурожаат қилсам, зудлик билан операция қилишни тавсия этдилар.

Ҳеч иккиланмасдан Тошкентга йўл олдим. Кўп суриштирув ва маслаҳатлардан кейин 1-Тошкент тиббиёт институти кўз касалликлари шифохонасида операция қилдиришга қарор қилдим.

Мени беморларни қабул қилиш бўлими бошлиғи Мўминжон мулойимлик ва самимият билан қарши олиб, сизни республикамизда энг таниқли ва тажрибали шифокорга кўрсатаман, деди. Ҳужжатларни расмийлаштириб 1-ТошМИ кўз касалликлари шифохонаси бошлиғи, кафедра мудири, профессор Алишер Худойбердиев ҳузурига олиб борди.

Алишер Раҳимович нозик, сеҳргар қўллари билан операция қилиб, кўзимга нур бахш этди. Операция вақтида Георгий Меликадзе, Гулчеҳра Акрамова, Ёқутжон Эшчановалар атрофимда парвона бўлдилар. Уларнинг сидқидилдан қилган хизматлари туфайли кўзим кўрадиган бўлди. Мен уларга чин қалбимдан миннатдорчилик изҳор қиламан.

Собиқ Иттифоқ даврида бундай республика миқёсидаги 20 ўринли касалхонага кириш амримаҳол эди. Бунинг учун йиллаб навбат кутишга тўғри келарди. Мен эса бор йўғи 10 кун ичида кўзим очилиб, дилимда катта қувонч ва ҳаяжон туйиб, шифокорларга миннатдорчилик билан бола-чақам олдига қайтдим. Буни мустақилликнинг шарофати деб биламан.

Нозик, сеҳргар бармоқларингиз дард кўрмасин, меҳрибон ва азиз шифокорлар!

■ **Полванназир БОБОЖОНОВ, Хоразм вилояти Хива шаҳри**

БОҚИМАНДАЛИК ёки сохта «ногирон»лар хусусида

Ижтимоий ҳимоя бозор иқтисодиётининг асосий тамойилларидан саналади. Тараққиёт сари одимлаётган юртимизда эса аҳолини ҳар жиҳатдан ижтимоий муҳофаза қилиш йўлида саъй-ҳаракатлар қилинмоқда. Хусусан, яқиндагина республика Вазирлар Маҳкамасининг меҳнат ҳақи ва пенсияларни ошириш ҳақидаги қарори ҳам фикримизнинг далилидир. Сўзсиз юртимизда барқарорлик ҳукмрон экан, ҳаётимиз тобора фаровонлашиб бораверади. Фақат биз ана шундай муносабатга онгли қарашни ўрганишимиз жоиз.

Мени кўпдан бери бир нарса ўйлантиради. У ҳам бўлса баъзи одамларнинг кутилмаганда гўёки бетобланиб қолиши ва оқибатда қандай бўлмасин ногиронлик гуруҳини олиб, пенсияни расмийлаштириш йўлида уринишларидир.

Албатта кўча-кўйларда, гузар ва чойхоналарда савлат тўкиб ўтирган отахонларни ёки меҳрибон онахонларни кўрганингда узоқ йиллик меҳнатлари эвазига давлат томонидан ижтимоий таъминланганликларини ҳис этасан киши. Кексайганда иззат-икром топиб, қилинган меҳнатларга яраша пенсия ҳақини олиб юришга нима етсин?! Шунинг учун улар баракасини берсин, дейишади. Масаланинг иккинчи томони бор. У ҳам бўлса Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси томонидан аниқланган ногиронлик гуруҳи бўйича тайинланган пенсия ҳақини олиш маълум муддатга белгиланганидир. Айтайлик, 1-2 йил ногиронлик нафақасидагиларнинг соғлиғини қайта тиклаш ва меҳнатга йўллаш осонроқ кечади. Бордию бу муддат 5 йилгача чўзиладиган бўлса, бундай пенсионер уй шароитига ўрганиб қолади. Айниқса, пенсия ҳақи вақтида келиб туришига кўникма ҳосил қилади. Қарабсизки, меҳнатга бўлган муносабат ўзгаради. Ўзига хос лоқайдлик, боқимандалик кайфияти юзага келади. Бу даврда соғлиқлари тикланган, меҳнатга яроқли бўлишларига қарамай, энди улар қандай бўлмасин таниш-билишлар ёки ошна-оғайниларни «ишга солиб» яна «ногирон»ликни давом эттириш учун уринадилар. Қарабсизки, шикоятлар, норозиликлар юзага келади. Расмият учун даволаниш, номига ҳужжат тўлдиришлар бошланади. Ана шу йўл билан сохта «ногирон»лар сафи кенгайиб бораверади.

Бундай нохушликларга дуч келмаганимда ёзиб ўтирмаган бўлардим. Бурноғи йили Қорақалпоғистон Республикаси Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси раиси лавозимига тайинландим. Кўп ўтмай ёз ойларидан бирида Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги кенгашида қатнашишга тўғри келди. Шунда ногиронликнинг олдини олиш, қайта ногиронликни камайтириш ва реабилитация масалалари, «қўшиб ё ошириб ёзиш» билан «сохта ногиронлик» ҳақидаги фикрлар менда чуқур таассурот қолдирди. Шу билан фаолиятимни ногиронлик ҳолатини қайта таҳлил қилиш, назоратни кучайтириш ва ташвиқот ишларидан бошладим. Ярим йиллик холат шуни кўрсатдики, бирламчи ногиронлик қайта ногиронлик реабилитация натижалари Ўзбекистондаги кўрсаткичларга нисбатан пастлиги маълум бўлди. «Шифокор» газетасида «Очиқ хат» билан мурожаат қилишга тўғри келди. Маҳаллий газеталарда ҳам чиқишлар қилинди. Кузатишларда сезилдики, биргина шу йилнинг июнь-июль ойларига келиб, «ногирон»лар соғ бўла туриб, пенсия олиб ётиш адолатдан эмаслигини англаганлар. Бу орада Тиббий назорат комиссияси раислари билан жойларда маслаҳат ва тушунтириш ишлари олиб борилди. Йўл қўйилган камчиликлар учун Тиббий назорат комиссияси раисларидан икки нафари лавозимидан озод этилди. Бир қанчаси ўз лавозимига нолойиқлиги кўрсатиб ўтилди. Ишлар юришгандай бўлди. Шу йилнинг биринчи чораги якунлари бўйича бултурги ҳолатга нисбатан тўлиқ реабилитация 2-3 марта, қисман реабилитация 1,9 марта кўпайди. Бирламчи ногиронлик 6,3, қайта ногиронлик 1,2 фоизга камайди. Ногиронликни тўғри белгилаш натижасида давлатга қайтарилган фойда ўртача 4,5 миллион сўмни ташкил этди. Муҳими 3-гуруҳ ногиронларининг аксарияти илгаригидек 3-6 ойдан кейин сохта ҳужжатлар билан 2-гуруҳга ўтишни «илтижо» қилмайдиган бўлишди.

Ҳарқалай, Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси ишларига жалб этилган шифокорлар ва хизматчилар ўз меҳнатларига одил ва холис муносабатда бўлишни ўргандилар. Шифокорлар ҳар бир беморнинг ногиронлигини аниқ ва ўз вақтида белгилаб, керак бўлса даволашни ўрнига қўйишса ортиқча ҳаракатларга ўрин қолмайди. Айниқса, шифокорлар эксперт сифатида ҳар бир инсонга касбига қараб касаллик асоратларини ҳисобга олган ҳолда ёндошсалар, эътирозларга йўл бермаган бўламиз. Шу ўринда Қорақалпоғистон ва Орол бўйидаги экологик муаммоларни ҳисобга олиб, кексадир-ёшдир унинг дардига қараб муомалада бўлишни тақозо этади. Асосий мақсад ижтимоий ҳимояни рўкач қилувчи баъзи кишиларни боқимандаликка ўргатиб қўймаслик.

ОЧИҚ ГАПЛАР

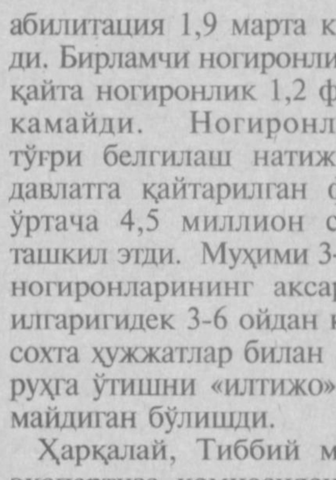

■ **Абдулла АТАЖОНОВ, Қорақалпоғистон Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси раиси**

ХОРИЖДА

ПЕНТАГОН ҚАТЪИЙ ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Америкадаги террористик ҳужум оқибатлари ҳамон дунё жамоатчилигининг асосий эътиборида турибди. Бугун кўпчиликни ҳаяжонга солиб турган нарса теракт тафсилотлари эмас, балки АҚШ ҳукуматининг бу ҳужумга қандай жавоб беришидир. Очиқроқ айтганда уруш бўладими, йўқми? Теракт, маълумки, Америкага очилган уруш сифатида баҳоланди. Тўғри, АҚШ ҳарбийлари уруш тайёргарлигида туришибди. Қолаверса, Президент Буш конгрессдан антитеррористик кураш учун сўраган 20 миллиард доллар ўрнига бир овоздан 40 миллиард ажратилди. Пентагон томонидан террористларга қарши кенг миқёсли уруш лойиҳаси тайёрланаётгани ҳам маълум. Эй-Би-Си телекомпанияси ва «Вашингтон пост» газетаси ўтказган сўровномага кўра 86 фоиз америкаликлар террористларга қарши худди шундай ҳужум уюштириш тарафдори, агар бу ҳужум уруш маъносини англатган тақдирда ҳам. Ҳозир бу теракторларга қандай жавоб бўлиши лозимлиги ҳақидаги фикрлар турлича. Кўплар теракт замирида камбағалларнинг бойларга нисбатан, бу ерда жанубликларнинг шимолликларга нисбатан ҳасади ётади деб ҳисоблашса, яна бир гуруҳ айнан теракт сабабини динлар ўртасидаги курашда кўради.

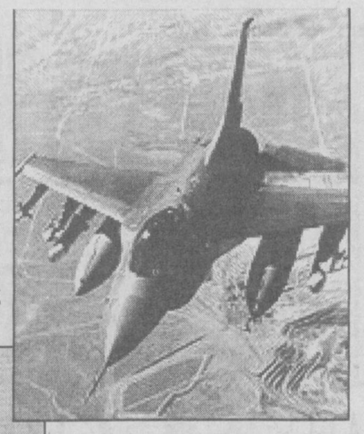

Якшанба куни Покистондаги афғон ислом ахборот марказидан факс орқали Усама бин Лодин томонидан юборилган ариза эълон қилинган. Унда «АҚШ бармоғи билан мени кўрсатаяпти, бироқ қатъий таъкидламоқчиман, бу террорни мен уюштирганим йўқ», дея эътироз билдиради бин Лодин. Теракт бошида АҚШга ҳар қандай ёрдам кўрсатишга тайёр эканлиги ҳақида расмий баёнот берган Покистон аҳволи ҳам бироз саросимали. Маълумотларга кўра, ҳукумат баёноти аҳоли томонидан қўллаб- қувватланмаган. Маълумки, Покистон Афғонистон, хусусан, толиблар ҳокимиятини тан олган мамлакатлардан бири. АҚШ Покистонга Афғонистонга ҳужум уюштириш учун мамлакат ҳаво йўлларидан фойдаланиш талабини қўйган. Қобулдан келаётган маълумотларга кўра толиблар бин Лодинни АҚШга топшириш борасида ўйлаб ҳам кўришгани йўқ. Аксинча, толиблар раҳбари мулла Муҳаммад Умар АҚШга қарши жиҳод эълон қилиш учун диний йиғин ҳам чақирган.

Пентагон ҳозир қатъий тайёргарликда. Колин Пауэллнинг қуйидаги сўзлари бунга далил бўлади: «Камикадзени бу топшириқ билан ким юборганини аниқлаганимиздан сўнг, биз албатта бу гуруҳга, бу ташкилотга етиб борамиз. Кейин эса бу ташкилотларни яширишга уринаётганлар ва қувватлаётганларга чиқамиз. Биз уларни ҳам яксон қиламиз. Уларни тугатгандан сўнг биз бутун терроризмга қарши ҳужумга ўтамиз».

«Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, Пентагон уруш лойиҳаси қуйидагича амалга ошиши керак. Олдинига бомба зарбалари бин Лодин лагерларига ташланади. Агар бу зарбалар кутилган натижани олиб келмаса, қанотли ракеталар бин Лодинни қўллаб турган толиблар позицияси бўйлаб ҳам урилади. Шунингдек, фақатгина ҳаво ҳужуми эмас, пиёда қўшинлар, махсус десант гуруҳи ташланиши ҳам кўзда тутилган. Урушнинг кейинги қисмида НАТО кучларидан фойдаланилади. Иттифоқчи қўшинлар террористларни тайёрлайдиган бошқа базаларга ҳужум уюштиради. Пентагон маълумотига кўра бундай базалар Покистон, Судан, Яман ва Жазоирда жойлашган. Бу кенг миқёсли урушга Исроил ҳарбийлари ҳам жалб қилиниши мумкин.

Умуман, Америкага уюштирилган бу теракторлардан сўнг америкаликлар руҳиятига назар ташлаш шуни кўрсатадики, улар бу фалокатни мардонаворлик, ҳамдардлик ва уюшқоқлик билан ўтказишди. Буш ўз мурожаатида таъкидлаб ўтганидек, террорчилар америкаликлар руҳини синдиришни уддасидан чиқа олишмади.

ИСТИҚЛОЛ — БУЮК НЕЪМАТ

Хотира халқни уйғотади

Тошкент ҳақида ўқиганларимиз, билганларимиз, эшитганларимизни ушбу мақолада баён этиш баробарида унинг бугунги қиёфасига бир қур назар ташламоқчимизки, зеро, бугун пойтахтдаги ўзгаришлар чиндан оламшумулдир.

Тошкент XX асрдан ортиқ тарихга эга. Бизгача етиб келган ёзма манбаларда келтирилган маълумотларга қараганда, Тошкентнинг энг қадимий номи «Чоч» бўлган. Милодий саккизинчи асрнинг бошидан бошлаб араб манбаларида «Шош» деб аталган. Аслида «Шош» дегани ҳам «Чоч» деганидир. Чунки, араб алифбосида «ч» ҳарфи йўқ. Илк ўрта асрларда Тошкент «Чоч», «Шош», «Шошкент», «Мадинат аш-Шош», «Бинкат» ва «Таркан» деб ҳам номланган.

Шаҳар «Тошкент» номи билан даставвал Абу Райҳон Беруний ва Маҳмуд Қошғарийнинг асарларида тилга олинган. «Тошкент» дегани «Тошдек мустаҳкам шаҳар» деганидир.

Тошкент Чирчиқ дарёси воҳасида, савдо карвонларининг йўли устида жойлашган. У Чирчиқдан қазиб келинган Бўзсув ва унинг ирмоқларидан сув ичади.

Тошкент асрлар мобайнида бутун Туркистоннинг маданият, илм-фан, ҳунармандчилик, савдо-сотиқ ва диний марказларидан бири бўлиб келган. Фикримизнинг

исботи учун X асрга оид иккита мисол келтирамиз. «Ҳудуд ал-олам» («Оламнинг чегаралари») китобида ёзилишича, Тошкентда камон ва ўқ-ёй ясалган, камони шошийлар дунёга машҳур бўлган. Марҳум шарқшунос олим Абдухолиқ Ирисовнинг тадқиқотларига кўра, Тошкент ўша олис замонлардаёқ кўз шифокорлари – офтомологлари билан ҳам донг қозонган. Улар «каххол» деб аталган бўлиб, ҳозирги тиббиётда катаракта (кўз қорачиғини парда қоплаши) деб аталувчи хасталикни жарроҳлик усули билан даволай олиш маҳорати ва малакасини эгаллаган юксак билимли шифокорлар бўлишган. Кўз дардига чалинган кишилар олис-олис юртлардан Тошкентга келиб, даво топиб қайтишган.

Ўзбекистон Оллоҳ назари тушган диёр экан, унинг ҳозирги пойтахти – Тошкент ҳам Тангри таолонинг бундай марҳаматига ноил бўлган шаҳарлардан бири дейишни истардик. Зотан, Тошкент кўплаб табаррук зотлар таваллуд топган ёки шу ерда униб-ўсиб, камолга етган кўплаб буюк зотларга ватан бўлган қадамжолардир. Муҳаддис ва муҳандис имом Шоший, Шайх Зайниддин бобо, шоир Бадр Чочий, Шайх Хованди Тоҳур ва бошқалар шулар жумласидандир. Бобур Мирзонинг онаси Кутлуғ Нигор ойим ҳам шу ерда таваллуд топган. Нафақат Тошкентнинг ўзи, балки унинг тўрт томони ҳам азизу мукаррам, улуғ зотларга макон бўлган. Булар Туркистон пири Аҳмад Яссавийнинг авлодлари ва издошлари бўлмиш валий зотлардир. Ғойиб ота, Қўшчи ота, Саид ота, Ваққос ота, Қўйлиқ ота, Занги ота ва бошқалар шулар жумласидандир.

Масжид пиво омбори эди...

Тошкентнинг диний марказлардан бири бўлиб келганлиги, унда кўплаб мадрасалар, жоме ва маҳалла масжидлар, хонақо ва қорихоналар, буюк уламолар дафн этилган мақбаралар бунёд қилинганлиги билан аёндир. Рус муаллифи А.Добромисловнинг 1912 йилда Тошкентда чоп этилган «Ташкент в прошлом и настоящем» деб аталувчи китобида ёзилишича, 1911 йилда Тошкентнинг Эски шаҳар қисмида 333 та, янги шаҳар қисмида 16 та масжид бўлган. Шаҳарда жами 26 та мадраса фаолият кўрсатган. Уларнинг кўпчилиги шўролар замонида бузиб ва суриб ташланган. Эндиликда ўша 26 мадрасадан фақат 3 таси – Кўкалдош, Бароқхон ва Абдулқосим мадрасалари сақланиб қолган. Абдулқосим эшон ёзувчи дўстимиз Ўткир Хошимовнинг бобосидир. Бу мадрасада ёзувчи Абдулла Қодирий сингари кўп улуғ зотлар таҳсил кўришган. Бу мадраса дастлабки йилларда «Мўйи муборак» деб аталган, чунки унда ҳазрат пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссаломнинг муборак соч толалари сақланиб келинган.

Шўролар замонида масжидларга ҳам қирон келтирилган, тўқсон фоизга яқини буздириб юборилган, сақланиб қолганлари ҳам қаровсиз эди, баъзилардан бошқа мақсадларда фойдаланиларди. Масалан, «Тўхтабой» жоме масжидида шампан виноси ва пиво сақланувчи омбор қилиб қўйилган эди. Фаробий кўчасидаги Миродилбой масжидида керосин сотувчи дўкон очилганди ва ҳоказо. Буздирилиб юборилган жоме масжидлардан бири(унга туташ мадраса ҳам) каминанинг бобоси Иброҳимхожи Каримбой ўғли томонидан 1903 йили Тошкентнинг Чорсу бозорига яқин жойлашган Кўнчилик маҳалласида бунёд этилган эди.

Ўқувчи эдим. Эллигинчи йилларнинг ўрталарида бу масжид ва мадрасанинг буздириб ташланаётганига тишимни тишимга қўйиб шоҳид бўлиб турганман. Баҳайбат экскаваторнинг каттакон чўккичи гурс-гурс этиб масжид хонақосининг баланд ва улкан гумбазига урилганида гўё зилзила бўлаётгандай ер титраб кетарди. Ўшанда Тошкентнинг Октябр районига, яъни Эски шаҳарга янги раҳбар келганди. У ўз фаолиятини ана шу тахлит бошлаган. Бу ўтмиш хотираларини шунинг учун эслаяпманки, яхшиям истиқлолга эришдик, динимиз халқимизга, масжид ва мадрасалар диндорларга қайтди. Эътиқод борасида ҳам дориломон даврон бошланиб кетди.

ПОЙТАХТ – МИЛЛАТ ҚИЁФАСИ

Пойтахтнинг тахти нима?

Давлат пойтахтсиз бўлмайди, пойтахтсиз давлатни тасаввур қилиш мумкин эмас. Халқимиз ўз тарихида кўплаб салтанатлар, хоқонликлар, хонлик ва амирликлар тузган экан, демак, унинг кўплаб пойтахтлари бўлиши табиийдир. Уларнинг барчасини санаб чиқишнинг ҳожати ҳам йўқ. Фақат айримларини келтирамиз: Самарқанд, Урганч, Қубо, Бухоро, Тошкент, Андижон, Қўқон, Хива ва бошқалар. Буларнинг айримлари дунё бўйича ўз пайтида пойтахт ҳисобланган бўлса, бошқалари Туркистоннинг маълум ҳудудлари доирасидаги давлатларимизнинг пойтахтлари бўлган. Тошкент 1991 йилнинг 31 августидан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг пойтахтидир. «Ахир Тошкент 1930 йилдан бошлаб Ўзбекистон ССРнинг «пойтахти» бўлган эдику», деган савол туғилиши мумкин. Йўқ, Тошкент илгари пойтахт эмасди, мустамлака ўлканинг маркази эди, холос.

Чунки, пойтахт бўлиш учун аввало пойтахтлик мақоми керак. Жумладан, унда чет эл мамлакатларининг элчихоналари, халқаро ташкилотларнинг ваколатхоналари бўлиши лозим. Пойтахтда мустақил давлатнинг давлат ва ҳукумат идоралари жойлашади. Пойтахтга пойтахтлик мақоми мустақил давлат томонидан берилади. Ўзбекистон миллий мустақилликка эришгач, Тошкент чин маънода пойтахт бўлиб қолди.

Ўз вақтида Тошкентга Соҳибқирон Амир Темурнинг ҳам назари тушган, бу қутлуғ назардан шаҳарга наф етганди. Истиқлол йилларида Тошкент яна бир шарофатли назарга сазовор бўлди. Бу Президент Ислом Каримовнинг қутлуғ нигоҳидир, десак чин ҳақиқатни айтган бўламиз.

Дарҳақиқат, пойтахтимиз истиқлол йилларида Ислом Каримовнинг ташаббуси ва давлат бошлиғи сифатидаги муттасил эътибори, жонкуярлиги, саъй-ҳаракати туфайли улкан қурилиш майдонига айланди, қайта чирой очди ва дунёдаги энг кўркам ва замонавий шаҳарлардан бирига айланиб бормоқда.

Пойтахт қиёфаси – миллат қиёфаси, дейдилар. Қайси бир давлатга борманг, унинг пойтахтига қараб, ўша давлатнинг маданиятига, куч-қудратига, бутун мамлакатнинг умумий қиёфасига баҳо берасиз. Пойтахтдан олинган таассурот бутун мамлакатга тегишли бўлиб туюлади. Амалда ҳам шундай. Соҳибқирон Амир Темур ўз даврида салтанати пойтахти бўлмиш Самарқандни дунёдаги энг гўзал, обод ва фаровон шаҳарга айлантириш учун жон куйдиргани бежиз эмас. Ёки Абдуллахон II XVI асрнинг иккинчи ярмида Бухорода кўплаб жамоат бинолари ва иншоотлар бунёд эттиргани ҳам давлатининг куч-қудратини намойиш қилиш ва янада оширишга қаратилган тадбирлардан эди.

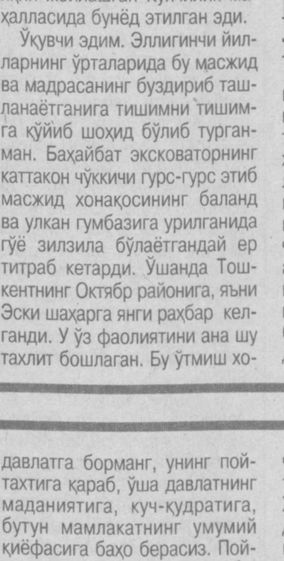

Кейинги олти асрлик давлатчилигимиз тарихида Амир Темур, темурийлардан Шоҳруҳ, Улуғбек, Ҳусайн Бойқаро ва шайбонийлардан Абдуллахон II замонларидан кейин, бутун мамлакатда ва пойтахтда ҳозирги истиқлол давридагидек бунёдкорлик ишлари олиб борилмаган эди, десак тарихий ҳақиқатни айтган бўламиз.

Янги-янги қурилишлар бобида Тошкент республикамизнинг барча шаҳарлари учун ўрнак бўлмоқда. Пойтахтлик мақоми унга ўзгача ёндашишни тақозо этади. Дарҳол дейилганда бутун Ҳиндистон кўз олдимизга келади. Лондон деганда Англияни тушунамиз. Париж деганда Франция намоён бўлади. Президентимиз жонкуярлиги самараси ўлароқ, эндиликда Тошкент деганда бутун Ўзбекистон ҳақида таассурот олинадиган даражага етишиб бормоқдамиз. Бу фикримизнинг тасдиғи ўлароқ, пойтахтимиз кўчалари ҳақида ҳикоялар сўйлаймиз, хаёлан бирга сайру саёҳат қиламиз. Зеро, фалончи шаҳарни кўрганман, фалончи шаҳарда бўлганман, дейилганда, шу шаҳарларнинг кўчаларидан олинган таассуротлар назарда тутилади. Кўчаларига қараб шаҳарга баҳо берилади. Кўчалар кенг бўлса, шаҳар улкан бўлиб туюлади, чароғон бўлса, йўловчи кўнглида қуёш чарақлайди, дили равшан тортади, хотири жам бўлиб, бемалол сайру саёҳат қилаверади.

Кўчалар – истиқбол йўли

Тошкентда илк кўчалар пайдо бўлганига икки минг йилдан ошган. Бироқ, мустабид шўро замонида, етмиш йил давомида шаҳарнинг кўҳна қисми ўз ҳолига ташлаб қўйилди, қаровсиз қолдирилди, на газлаштирилди, на коммуникация тармоқлари бунёд этилди, аҳолининг замонавий даражада турмуш кечириши учун

шарт-шароитлар яратилиб берилмади. Бунга қўшимча Эски шаҳарнинг тақдири Тошкент бош режасида узил-кесил белгилаб берилмади. Бу — дард устига чипқон бўлди. Эски шаҳарликлар «ана бузармиш, мана бузармиш» деган шубҳалар оқибатида ўз ҳовли жойларига қарамай, ота-боболаридан қолган иморатларни таъмирлашга, янги бинолар қуришга қўллари бормай қўйди. Натижада Эски шаҳар қиёфаси XIX асрда қандай бўлса, шундайлигича қолаверди. Гўё бу ерда тарих тўхтаб қолгандай эди. Эски шаҳардан путур кетди. Истиқлол арафасида Тошкентнинг кўҳна қисми анча ҳаробалашиб қолган эди. Ўзбекистондай бой ўлканинг марказида шундай ҳолатнинг юз бериши номуносиб бўлсада, бундай аҳволни яхшилаш учун саъй-ҳаракат қилувчи бирор жонкуяр ва мард инсон – қўлидан иш келувчи, ватанпарвар раҳбар топилмасди.

Миллий истиқлолнинг ҳаётбахш эпкини Эски шаҳарга ҳам кенглик, ободонлик, фаровонлик, замонавий турмуш олиб келди. Эски шаҳарни ободонлаштириш Президент Ислом Каримовнинг шахсан ташаббуси билан бошлаб юборилди. Юртбошимизнинг ҳар бир ташрифи Эски шаҳар ҳаётида тарихий воқеа бўлди, ўчмас из қолдирди, транспортнинг янги турларининг қатнови йўлга қўйилди. Бундан лоақал тўрт-беш йил аввал Фаробий, Сағбон, Қорасарой кўчаларига йўли тушган одам, бугунги кунда бу кўчаларни таниши амримаҳол. Эндиликда уларни шоҳкўчалар деса арзийди. Пиёдалар учун ҳам, шахсий ва жамоат транспортида юрувчилар учун ҳам барча шароит муҳайё — йўллар кенг ва равон.

(Давоми 4-бетда)

ШОҲ МАЪСУДНИНГ ДАФН МАРОСИМИ

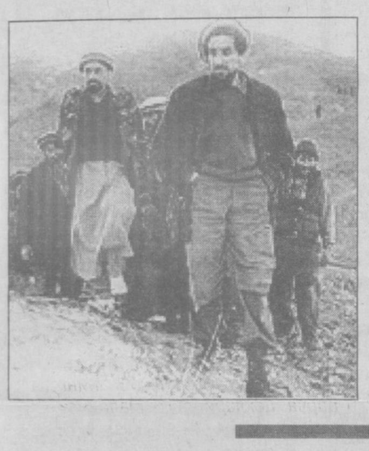

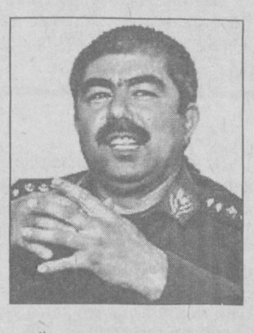

Афғонистон шимолида толибларга қарши курашиб келаётган мухолифат етакчиси Аҳмад Шоҳ Маъсуднинг дафн маросими бўлиб ўтди. Маълумки, Аҳмад Шоҳ Маъсуд унга уюштирилган суиқасд туфайли оғир жароҳатланганди. Суиқасд ташкилотчилари сифатида толиблар кўрсатилган. Дафн маросимида мухолифат кучларининг барча етакчилари иштирок этишди. Тўнтарилган собиқ ҳукумат президенти Бурҳониддин Раббоний дафн маросимида сўзлаган нутқида бу қотиллик толиблар иши эканлигини таъкидлаб ўтди. Толибларга қарши мухолиф кучларнинг яна бир етакчиси генерал Дўстим Шоҳ Маъсуд ўлими билан толибларга қарши кураш тугамаслигини, хусусан, унинг ўзи шимолий ҳудудларни ҳимоялашда давом этаверишини айтди. Шунингдек, Дўстим толибларга қарши курашда АҚШга барча зарурий ёрдам беришга тайёрлигини, фақат бомбардимон пайтида тинч аҳоли зарарланмаслиги кераклигини таъкидлади.

ХОНАНДАЛАР ТАШАББУСИ

Америкадаги терактлардан сўнг хонанда Бритни Спирс Лотин Америкаси ва Европа бўйлаб уюштирган гастролларини бекор қилди. Бритни террорчилар ҳужумидан сал олдин Австралияга учиб кетганди. «Узоқ ўйлаганимдан сўнг, шуни афсус билан билдирмоқчиманки, — дейилади хонанданинг аризасида, — режалаштирилган гастролларимни қолдиришга қарор қилдим. Бу оғир дақиқаларда оилам билан бирга бўлишим лозим».

Мадонна эса сўнгги концертларидан тушган барча маблағни (100 минг долларга яқин) теракт оқибатидаги қутқарув ишлари харажатларига ўтказишини маълум қилди. «Backstreet Boys» гуруҳи ҳам худди шундай ташаббус билан чиқди.

Internet хабарлари асосида тайёрланди

«Трансформатор» ОТАЖ огоҳлантиради!

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ: ҚАЛБАКИ!

Электр техника маҳсулотлари харидорлари ва «Давтехназорат», «Ўзэнерго», «Ўзгосстандарт» ходимлари диққатига!

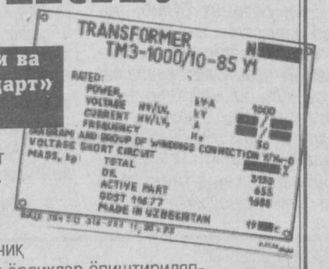

Ҳозирги пайтда турли таъмирлаш устахоналарида тижорат ташкилотлари ва фирмаларида ишлатилавериб путурдан кетган трансформатор ва трансформатор кичик станцияларини таъмирлаш ва қайта тиклаш авж олиб кетмоқда. Хонаки усулда тикланган бундай ускуналарга кўп ҳолларда «ЧТЗ», яъни Чирчиқ трансформатор заводи тамғаси туширилиб, санкцияланмаган ёрлиқлар ёпиштириляпти. Бундай маҳсулотлар Ўзбекистон Республикасида, шунингдек, МДҲ мамлакатларида ясама ҳужжатлар билан буюртмачиларга сотилмоқда. Технология мезонларига хилоф равишда тайёрланган ёки таъмирланган электр техника ускуналари тезда ишдан чиқади, ўз-ўзидан «ЧТЗ» маркасининг обрўсига путур етказади.

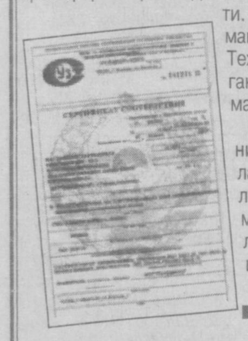

«Трансформатор» ОТАЖ ҳаммага шуни маълум қиладики, заводнинг республика ва унинг ташқарисида маҳсулотларимизни тайёрлаш, таъмирлаш рухсатномали дилерлари, вакиллари йўқ. Маҳсулотларимизни сотиб олиш юзасидан фақат заводнинг ўзига бевосита мурожаат этишингиз мумкин. Сиз «Трансформатор» ОТАЖда тайёрланган юқори сифатли маҳсулотларни сотиб олишда ишонч қозонишингиз учун «Сотувчи»дан қуйидаги ҳужжатларни талаб қилишингиз шарт:

1. «Трансформатор» ОТАЖ маҳсулоти паспорти асл нусхаси ва техникавий ҳужжатлари тўплами: чизмалар, ПКИ ва бошқалар.

2. «Трансформатор» ОТАЖ муҳри туширилган, нотариус ёки «Ўздавстандарт» идораси тасдиқлаган герб суратли қоғозда тўлдирилган сертификат.

Булардан ташқари текширинг:

1. Заводда тайёрланган маҳсулотни «Трансформатор» ОТАЖ маълумоти билан таққосланг. Чирчиқ шаҳридаги тел.: (371-72) 97-365, 97-569, 97-372.

2. «ЧТЗ» товар ёрлиғи тахтачаси ва завод логотипли тахтачаси (фақат экспорт жўнатмаси учун)

«Трансформатор» ОТАЖ маҳсулотларига, шунингдек, буюртмаларни тайёрлаш ва маҳсулотларни етказиб беришга доир барча масалалар бўйича қуйидаги телефонларга мурожаат қилинг:
(371-71) 3-11-39, 97-345, 97-242.

ОАО «O'ZTA'MINBUTLASH»
проводит тендер на закупку:

- **стали толстолистовой;**
- **стали угловой (равнополочной и неравнополочной);**
- **балок двутавровых;**
- **швеллеров;**
- **сварочной проволоки;**
- **высокопрочных болтов, заклёпок, оборудования для заклёпочных соединений.**

Все предприятия и организации, желающие принять участие в проведении тендерных торгов, могут направлять свои предложения в течении 30 дней с момента выхода данного объявления по адресу: г. Ташкент, ул. А.Темура,25.
Контактный телефон: 137-53-62.

ДУНЁ МАМЛАКАТЛАРИ

ВИКТОРИНАГА МАРҲАМАТ

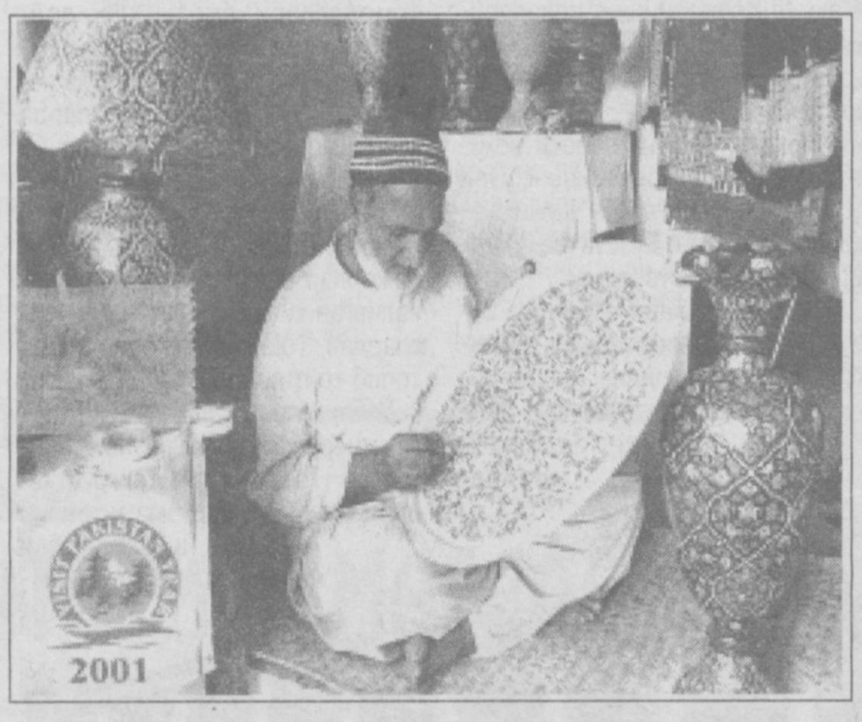

1. Умумий ахборот. *Кўп йиллик истибдод зулмидан халос бўлган Покистон 1947 йилнинг 14 август куни ўз мустақиллигини эълон қилди. Покистон жуғрофий ва тарихий жиҳатдан жуда кўп имкониятларга эга бўлган, не-не синоатларни бошидан кечирган мамлакат, унда Шарқ ва Ғарбнинг тарихи ва маданияти мужассам. Шунингдек, Покистон Индуз водийси атрофида жойлашган Гандахара (7000 йил), Харрапа ва Мохенжодаро каби тарихий дурдоналарни кўз қорачиғидай асраб-авайлаб ҳам келмоқда. Покистон аҳоли сони жиҳатдан дунёда еттинчи ўринда туради. Унинг заҳматкаш ва жафокаш халқи XXI асрга дунёдаги ривожланган миллатлар билан бўйлашган ҳолда кириб келди.*

2. Жуғрофий ўрни. *Покистон 24 ва 37 даража шимолий кенглик, 62 ва 75 даража шарқий узунликда жойлашган. Мамлакат ғарбда Эрон, шарқда Ҳиндистон билан, шимоли-ғарбда Афғонистон, шимолда Хитой, жанубда Араб денгизи билан чегарадош. Мамлакат шимолдан Ҳимолай тоғ тизмаси, Каракорам ва Покистоннинг шимолий баландликлари билан, жануб томондан эса Араб денгизига қуйиладиган беш дарёси билан машҳур Панжоб воҳаси билан қамраб олинган.*

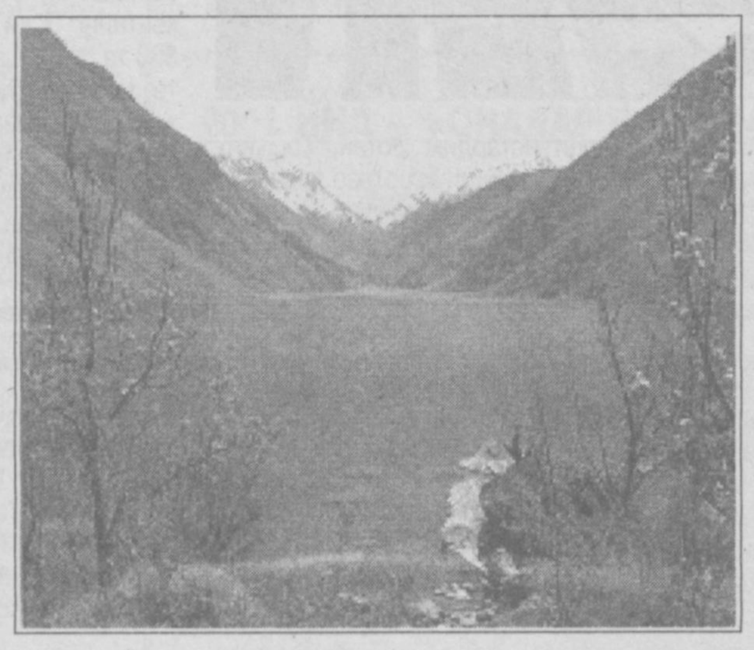

3. Тарих. *XIX асрнинг ярмига келиб Шарқий Британия–Ҳиндистон савдо компанияси Жанубий Осиёдаги Заҳириддин Муҳаммад Бобур сулоласининг сўнгги вакилларига устуворлик қила бошлади.*

1940 йилга келиб жаноб Кайд-е-Аъзам бошчилигидаги мустақил мусулмонлар давлатини ташкил этиш ғоясини олға сурилди. Буюк Британия 1947 йилда субконтинетни тарк этгач, икки давлат, яъни ҳинду халқи истиқомат қилган ҳудудларда Ҳиндистон, мусулмонлар истиқомат қилган ҳудудларда – Покистон давлатлари вужудга келди. 80 фоиз аҳолиси мусулмонлардан иборат бўлган Жамму ва Кашмир штати Ҳиндистон тасарруфида қолди. Вужудга келган низоларни бартараф этиш мақсадида Ҳиндистон муаммони 1948 йили Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (БМТ) муҳокамасига олиб чиқди.

4. Бобурийлардан мерос ёдгорликлар. *Покистонни том маънода Бобурийлар даври меъморчилиги хазинаси дейиш мумкин. Мамлакатнинг маданий маркази бўлмиш Лаҳор ўз даврида буюк ўзбек шоири ва саркардаси Заҳириддин Муҳаммад Бобур томонидан забт этилган. Вазир Хон Масжиди, Жаҳонгир мақбараси, Асаф Хон, Нур Жаҳон, Шалимар боғлари ва Хиран Минар каби обидалар Бобурийлар ҳукмронлиги даврида бунёд этилган. Мултон ва Бахавалпур дурдоналари бўлмиш мақбаралар, масжидлар ва хилхоналар ҳам Бобурийлар ҳукмронлигининг дастлабки даври меъморчилиги намуналаридир.*

5. Тил. *Покистонда кўп тил ва шеваларда сўзлашилади. Бу ҳол мамлакатнинг этник ранг-баранглигидан дарак беради. Инглиз тили расмий тил ҳисобланади, ҳукумат ва таълим муассасаларида шу тил қўлланилади. Шу билан бирга миллий ҳамжиҳатликни сақлаш мақсадида урду тилидан инглиз тили ўрнида фойдаланишга рухсат этилган. Урду тили турк, форс тиллари негизида пайдо бўлган. Бу тил Бобурийлар салтанатида ҳарбий тил вазифасини ўтган. Урду тилида ажойиб шеърлар битган буюк Мирза Ғолиб асли Ўзбекистондан чиққан. Ҳозирда Тошкентда кўча, маҳалла ва масжид Мирза Ғолиб номи билан аталади.*

6. Маданият. *Покистон маданияти мусулмон, ҳинд маданиятларининг қоришмасидир. Мамлакатда насронийлар, ҳиндулар, сикхлар ва бошқа дин вакиллари ёндош ҳаёт кечирмоқдалар.*

7. Миллий либос. *Покистонда европача услубда кийиниш одат тусига кирган бўлса-да, шалвар-камииз умумий либос ҳисобланади. Аёллар бошига дупатта (шарф) ёпинадилар. Эркаклар ўзига хос бош кийим киядилар ва одатда бош кийим орқали уларнинг қайси этник гуруҳга мансуб эканликларини аниқлаш мумкин. Салланинг хили кўп, яъни думалоқ, жундан, қоракўлдан тайёрланганлари бор. Покистонда одми кийиниш одат тусини олган.*

Ўзбекистон Республикасидаги Покистон Ислом Республикаси элчихонаси ўзбек халқини қадрдон Покистон мамлакати билан яқинроқ таништириш мақсадида ушбу газета орқали «Дунё мамлакатлари» рукни остида бир неча мақолалар тўпламини эълон қилмоқда ва муштарийларни олинган билимларини синаш мақсадида қизиқарли викторинага таклиф этади. Ушбу мақолалар ва викторина саволлари газетанинг бир неча сонида чоп этилади. Викторина ғолибларини ажойиб ютуқлар кутмоқда.

Викторина шартлари:

1. *Викторинада фақат Ўзбекистон фуқаролари иштирок этиши мумкин.*
2. *Викторина жавобларига қараб 1-, 2- ва 3-ўрин соҳиблари аниқланади. Агар ҳар бир категорияда ғолиблар сони биттадан ортиқ бўлса, унда жавоблар мазмунига қараб баҳо берилади.*
3. *Жавоблар ўзбек, рус ёки инглиз тилида қабул қилинади.*
4. *Викторина жавобларини ва саволлар варақасини сўнгги саволлар чоп этилгунча йиғиб юринг. Улар бешта бўлгач, барчаси бир йўла Покистон элчихонасига почта, факс орқали жўнатилади ёки олиб келинади.*

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Собир-Раҳимов тумани, Абдураҳмонов кўчаси,15-уй. Факс: 144-08-76 ёки 144-73-79. Мурожаат учун телефонлар: 48-25-60; 48-11-70

Саволлар газетанинг кейинги сонларида берилади

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР ФИЛИАЛИ

2001 ЙИЛ 19, 26 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ КИМОШДИ САВДОЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

Савдога қуйидагилар қўйилади:

Якка тартибда уй-жой қурувчилар учун мўлжалланган, Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, «Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлиги»га қарашли ҳудудда жойлашган, ҳар бирининг сатҳи 0,04 га., бошланғич нархи — 817 796 сўм бўлган ер майдонлари.

Ер майдонлари бўйича аризалар қабул қилиш савдо кунидан уч кун олдин тўхтатилади. Савдолар соат 10.00 да бошланади.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, Навоий кўчаси, 69-уй. Метронинг «Алишер Навоий» бекати. Телефонлар: 144-44-73, 144-71-78.

(Давоми. Боши 3-бетда)

ПОЙТАХТ — МИЛЛАТ ҚИЁФАСИ

Миллий истиқлол Тошкентни улкан қурилиш майдонига айлантириб, кўчаларимизнинг бир чиройига ўн чирой қўшди. Тошкентнинг бирор гузари, маҳалласи, даҳаси, мавзеи ва тумани йўқки, унда мустақиллик йилларида катта-кичик турар жойлар, жамоат бинолари қурилмаган бўлсин. Тошкент кўчалари янги қиёфа касб этди ва касб этмоқда. Истиқлол йилларида қурилган янги кўприклар, қирғоқларнинг мустаҳкамланиши Тошкент кўчалари чиройига чирой қўшиши бараварида йўловчилар ва транспорт қатновига қулайлик туғдирди. Янги бунёд этилган остки ва устки йўллар, айланма йўллар, тоннеллар ҳам аҳолига қулайлик яратди, транспорт қатнови тезлашиши, ҳаракат хавфсизлиги таъминланиши омилларидан бири бўлди.

Кўприклари осмонга нарвон

Тошкент ва унинг кўчаларига фавворалар алоҳида файз бахш этади. Эндиликда шаҳримизда олтмишдан ортиқ катта фаввора ишлаб турар экан. Буларнинг бири иккинчисига ўхшамаслиги дидимизни ўткирлашувига хизмат этади.

Тошкентда бунёдкорлик ишлари қизғин ва жадал суръат билан давом этмоқда. Яқиндагина пойдеворига тамал тоши қўйилган иморатлар фойдаланишга топширилмоқда. Олий Мажлис биноси, Фурқат кўчасидаги савдо расталари, яна қанчалаб жамоат ва шахсий турар жойлар шулар жумласидандир. Қурилиш жабҳасида танаффус йўқ.

Йил сайин, балки ой сайин Тошкентда қурилишлар кенг кўламда олиб борилмоқда, суриб ташланган эски иморатлар ўрнида янги турар жой мавзелари бунёд этилмоқда, еростити йўллари очилмоқда, бозорлар кенгайтирилмоқда, трамвай йўллари қайта таъмирланмоқда, янги кўприклар қурилмоқда, оқар сув ҳавзалари ободонлаштирилмоқда. Бундай бунёдкорлик ишлари Тошкентнинг барча туманлари ва даҳаларида — Эски шаҳарнинг Навоий, Фаробий, Фурқат, Сағбон, Қорасарой, Бешёғоч, Каттабоғ кўчаларида ҳам, Юнусобод, Паркент, Буюк ипак йўли, Амир Темур, Халқлар дўстлиги кўчаларида ҳам, Салор, Анҳор, Бўржар сойлари бўйларида ҳам олиб борилди, олиб борилмоқда. Бундан атиги уч-тўрт йил аввал бу жойларда бўлган одам эндиликда танимай қолиши ҳеч гап эмас.

Транспорт воситалари ва йўловчиларга енгиллик яратиш учун, бетўхтов ҳаракатни таъминлаш мақсадида Буюк Ипак йўли чорраҳалардан тиккасига олиб ўтилди.

Олой бозорининг ёнида бунёд этилган икки қаватли йўл аҳоли учун яна бир қулайлик яратди. Тошкентликлар яхши эслайдиган Қоратош маҳалласи бугун ўзгача чирой очди.

Тошкентдан мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларига қатновчи транспорт воситалари Отчопардан ўтади. Ана шу йўлларга ҳам катта аҳамият берилди. Юнусобод кўприги — махсус, янги технология бўйича қурилган кўприкдир. У — қуйма кўприк! Бир неча ярусли бўлиб, ундан транспортнинг барча турлари — метро, трамвай, троллейбус, автобуслар, енгил ва юк ташувчи автомобиллар бетўхтов ўтиб кетаверади, бир-бирига ҳеч халақит бермайди. Бу кўприк Аҳмад Дониш ва Амир Темур кўчаларидаги транспорт қатновининг узлуксизлигини таъминлади. Қўйлиқдаги янги кўприк — йиғма кўприк бўлиб, тезкорлик билан бунёд этилди. Натижада Тошкент ҳалқа йўли билан Фарғона йўли кесишган жойда транспорт қатнови тартибга солинди.

Истиқлол йилларида Тошкентнинг деярли барча кўчалари қайта асфальтланди. Кўчаларга асфальт ётқизиш ишлари янги технология — хориж техникаси билан амалга оширилди.

Тошкент кўчаларининг янги сатҳи жазирама ёз иссиғига, қаҳратон қиш совуғига бардош бера олади. Кўчаларни ёритиш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда.

Президентимиз Юнусобод кўпригини қисқа муддатда қуриб, фойдаланишга топширган азамат кўприксозларни қизғин табриклар экан, «Кўприклар дилларни дилларга боғлайди, йўловчиларнинг узоғини яқин қилади, транспорт қатновини яхшилайди», деб таъкидлаб ўтди.

Президент Ислом Каримовнинг ташаббуси билан бунёд этилган Ўзбек миллий академик драма театри ҳамда қурилаётган Консерваториянинг янги биноси пойтахт қиёфаси — миллат қиёфаси, деган фикрнинг тўғрилигини тасдиқлашига ишончимиз комил.

Пойтахтимиз мустақиллик шарофати, Юртбошимизнинг яратувчанлик назари билан таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бу мустақиллик йилларида қўлга киритган катта ютуқларимиздан биридир.

■ **Абдуқаҳҳор ИБРОҲИМОВ**

РИХСИПОШШАНИНГ КЕЙИНГИ «АЗАМАТ»И

(ҳажвия)

Рихсипошша кула-кула эрига ҳикоя қилади:

— Боя бозор чеккасига туриб олиб, маъдан сувига кеп қолинг! Буни ичмабсиз, оламга келмабсиз. Унча-мунчаularнинг ёқасидан олади, деб қичқираётувдим, бир йўла тўртта харидор биз томонга бурилишди. Давосини сўрашувди, Бухоро ерининг икки юз метр қаъридан олинган шифобахш сув, шифобахш сувларнинг аълосию султони, ичингиздаги беш хил дардни омбурдек суғириб, пистадек чақиб ташлайди десам, ёнимдаги Нигор тушмагур қиқир-қиқир кулади. Сумкасини титкилай бошлаган харидорлар бир менга, бир Нигорга қараганча индамай кетиб қолишди. Тутуним чиқиб, ҳой яшамагур, нега кулдинг, десам, қақажон нима дейди денг.

— Нима дейди?

— Ўзимизнинг водопровод суви дардни суғириб оладиган омбур бўпти, дейди.

— Ия, ана холос! Оббо баччағар-ей! Ўзингдан чиққан балога қайга борасан давога. Хотин, энди сенга топшириқ: Нигор-пигорингни бозорга илаштириб юрма. Бирортаси шубҳаланиб анавиларни етаклаб келса, биласанми нима бўлади? Уйимизга ўт тушади, ўт! У ўтни ўчириш учун мана бу қаққайиб турган енгил машинамиз урвоқ ҳам бўлмайди, урвоқ!

— Дадажониси, сизга ҳам топшириқ: кўча-кўйда бойлигимиздан кўпам кўпириб юрманг. Хўпми? Кўпирдингиз эртасига «олма пишчи»лар бурнини тортиб, қарз сўраб келишади. Кейин улардан таёқ ўқталиб ҳам олиб бўпсиз. Мана уч жойда эллик мингдан ортиқ пулимиз чўкиб ётибди. «Топар ойи» қачон келади, буни худо билади.

Шу чоқ ташқаридан кимдир чақирди. Саттор ака эшик томон юрди. Хотинининг эса пешонаси тиришди:

— Ана. Кеча яна чойхонада вақиллашдан бўлган экан-да... Ия, синфдошлари-ку. Илгари беш-олти марта пул олиб кетувдилар, бироқ қайтарувдилар. Ҳойнаҳой, яна пулгадир. Энди қайтиб берадими ёки қўли калта бўлса, анавиларнинг қаторига... Э, келинг-келинг, Ҳамдам ака.

Меҳмон ўтириб, фотиҳа қилди:

— Сиҳат-саломатлик бўлсин. Илоҳим, ҳеч кимни ҳеч кимдан кам қилмагин.

Рихсипошшанинг юраги «шиғ» этди: «Ана ҳақиқатан ҳам пул дардида экан. Ҳозир гапнинг индаллосини айтади».

Меҳмон давом этди:

— Хўш, Сатторбой, ишлар қалай?

— Тилладек, ошна.

Гапни хотин илиб кетди:

— Тилла бўлмай қолсин. Ишлар хуржун, Ҳамдам ака. Рўзғорни қаранг, рўзғорни. Кеча гуруч туговди, бугун битта хамир билан уннинг юзига фотиҳа тортилди. Қолган гўштни кўринг-кўрманг сичқондан катта эмас. Уни ҳам икки кунга мўлжаллаб турибман. Ёғдан икки маставалик...

— Ҳой-ҳой, Рихсипошша, бу сафар мен қарз сўраб келганим йўқ. Оллоҳга минг қатла шукр, қарз сўраш кўчасидан нарига эсономон ўтиб олдик. Кичикроқ бўлсаям цехимиз ишлаб турибди. Оғилда булутдек-булутдек буқадан нақ еттитаси бор. Уч сигир дегандек... Ҳа, ташвишли кунлар ортда қолди. Ҳамиша қимирлаган қир ошган, қимирламаган бош қашган. Мен, Сатторбой сени, дам олишга олиб кетгани келдим.

— А?!

— Ҳа, дўстим. Шу ёшгача денгиз бўйларида дам олишни орзу қилдим. Лекин ҳамиша қўл калталик қилаверди-қилаверди. Мана ўша кунлар келди. Йўлланмага борсам, икки кишилиги бор экан. Шартта сотиб олдим. Ахир, бирга ўсдик. Биз учун озмунча хизматларинг борми?! Сендан олган пулларнинг бир сўми эллик мингга айланди. Бир марта мириқиб дам олиб келишинг мендан, ошна! Рўзғорингдаги камчиликларни бугуноқ тўғрилаймиз. Сиз нима дейсиз, Рихсипошша?

— А?! Ҳа, майли. Ўзлариям узоқ жойлардан фақат Тошкентнинг Ипподромини кўрганлар.

— Ана. Қани машинага чиқ!

Улар чиқиб кетишгач, Рихсипошша қақиллаб кулди:

— Оллоҳ бераридан қисмасин экан! Бу ёқда водопроводимизнинг жони саломат бўлиб, вошиллаб азаматлик қилиб турса, у ёқда харидорларимиз анов-манов демай азаматлик қилишса, бу ёқда хўжайин дўстларининг азаматлиги... Эҳ, бундай «азамат»ларнинг таги мўл бўлсин-ей!

Орадан ўн беш кун ўтди. Денгиз бўйлари жаннатнинг бир бўлаги бўлиб, бу сўлимликда инсон боласининг эси оғиб қолар экан. Саттор ака бундай қувончларга етказган дўсти Ҳамдам акани беихтиёр қучиб-қучиб оларди. Ногаҳон уйидан хат олди. Унда ёзилганди: «Бу хатни қуёндек патирлаб қўлга тушган Пошшангиздан деб билурсиз. Саттор ака, ҳар бир гапга елкадаги фаришталар «омин» дейишар экан. Ўша куни совуқ нафас қилувдингиз-да. Машинани тилга олиб нима қилар эдингиз. Терговни олиб бораётган Азамат деган йигитга машинамизни пийсабиллога берамиз, тепкилаб-тепкилаб мининг десам: «Илгариги толлар кесилиб кетган», — дейди безрайиб. Кейин камлик қилаяпти-ёв деб тишнинг кавагидаги анави «кўк»ини рўпара қилувдим, қурғур отилиб ўрнидан туриб кетди. Кўзлари қинидан чиққувдек бўлиб, ҳой, етти йиллик муддатни ўн беш йилга олиб чиқиб кетяпсиз! Яна бир ҳаракат билан ўзингизни «йигирма»нинг рўпарасида кўрасиз!» — дейди. Саттор ака, тезроқ қайтинг. Менсиз қоладиганга ўхшайсиз».

Саттор ака бошини чангаллаганча узоқ ихради. Сўнг лаблари аранг пичирлади:

— Эй, Пошша, менинг нафасим совуғ-у сеники иссиқми? Ҳой, омборхонамиз тўла бўлгани ҳолда ҳеч вақомиз қолмади деб, Ҳамдам оғайнимга совуқ нафас қилган, уни қанчага туширган сенмидинг? Ошнамни қувониб «азамат» дединг, водопроводимизни «азамат» дединг, харидорларингни «азамат» дединг. «Азамат»ларим мўл бўлсин-ей, дединг. Ана кейинги «Азаматинг!..»

■ **Асхўжа ИНОҒОМОВ**

КУЛГУ — УМР ЗИЙНАТИ

— Анвар, нима қилаяпсан ҳозир?

— Бекор ўтирибман.

— Жамшид, сен-чи?

— Анварга ёрдам бераяпман.

***

Бир оилада ўғил дунёга келди. Хурсанд бўлиб кетган ота ўртоқларини зиёфатга чорлади.

— Келганларинг эшикни қаттиқ тепаверинглар.

— Нега тепаркамиз, нега тақиллатамиз, — дейишди дўстлари.

— Тепаверинглар, чунки совға кўтариб олган қўл билан эшикни тақиллатиш анча қийин бўлади.

ЧТЗ «ТРАНСФОРМАТОР» ОТАЖ —

Ўзбекистон Республикаси ва МДҲ мамлакатлари бозорларида кучланиши 10, 35, 110 кВ ва қуввати 25-40000 кВА русумли
ҚУВВАТ ТРАНСФОРМАТОРЛАРИ ВА ТРАНСФОРМАТОР НИМСТАНЦИЯЛАРИ КОМПЛЕКТЛАРИ
етакчи ишлаб чиқарувчиси ва етказиб берувчисидир.

Шунингдек, қуйидагиларни ишлаб чиқаради:

■ бошқариш тармоқлари учун қуруқ паст кучланишли, уч фазали ва кўп мақсадли бир фазали трансформаторлар;

■ КТП-10 кВ, КТП-35, 110 кВ учун юқори кучланишли ва паст кучланишли аппаратлар ;
- юкланиш узгичлари – ВНРУ-10/400; РВЗ-10/400;
- ажратгичлар: РЛНД-1-10/400; РДЗ-1(2)35/1000;
- сақлагич-узгичлар блоки – БПВ-(2) (4);
- ток трансформаторлари – ТФЗМ-110 Б-У1;
- кучланиш трансформаторлари – НКФ-110-У1; ЗНОМ-35-У1;
- заминлагичлар – ЗОН-110М(Б)-ИУХЛ1;
- тортмалар – ПР-03;05;06;08;09;10; РЕ-19-4/43; РДЗ-1(2)
- халқ истеъмоли моллари (50 дан ортиқ турда).

Буюртмачининг талабига кўра ноандозавий бажариладиган трансформаторлар ва нимстанциялар ҳам тайёрлаб берилиши мумкин.

Қуввати 25000 кВАгача ва кучланиши 10, 35, 110кВ русумли илгари ишлатилган трансформаторлар ва трансформатор нимстанциялар комплектларини ревизия этиш, таъмирлаш, синовдан ўтказиш, сотиш бўйича сервис хизматларини кўрсатади, синовдан ўтказилганлиги ҳақидаги ҳужжатлар ва завод сифат сертификатларини ҳам беради.

Корхонамиз маҳсулотлари сертификатга эга, давлат халқаро стандартларига мос, фойдаланишда ишончли ва хизмат кўрсатишда жўн.

Корхона интеллектуал мулкка мутлақ ҳуқуқларига эга. Барча ҳуқуқлар Ўзбекистон Республикаси Қонунлари билан ҳимояланган.

Ўзбекистон Республикасида ва МДҲ мамлакатларида ҳамкорликда ишлаш бўйича ҳар қандай таклифларингизни кўриб чиқамиз.

Манзилгоҳ:
Ўзбекистон Республикаси, Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳри, 30.

Факс: (371-71) 3-16-86.
Алоқа телефонлари: (371-71) 3-11-39, 9-73-45, 9-75-24, 9-73-65, 9-72-42 (маркетинг бўлими).

Сизларни ҳамкорликка таклиф этамиз.

BOSH MUHARRIR
Azim SUYUN

MUASSIS:

ÓZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BOLIMLAR:

Siyosat va huquq — 133-44-55
Iqtisodiyot — 133-76-04
Ma'naviyat — 133-07-20
Xatlar va ommaviy ishlar — 133-12-56, 136-55-16
Axborot — 133-12-56
Kotibiyat — 133-72-83
Reklama va e'lonlar — 133-38-55, 133-47-80
Faks — 133-73-43, 133-06-83

Gazeta 1918 yil 21 iyundan chiqa boshlagan.

VILOYAT MUXBIRLARI:

Andijonda — 25-16-16;
Buxoroda — 222-10-92;
Gulistonda — 25-03-80;
Jizzaxda — 5-49-85;
Navoiyda — 3-39-20;
Namanganda — 6-43-43;
Nukusda — 222-70-12;
Samarqandda — 35-20-54;
Toshkentda — 136-53-16;
Urganchda — 226-51-35;
Fargonada — 26-43-62;
Qarshida — 4-61-35;
Termizda — 3-79-98.

MANZILIMIZ:

700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KOCHASI, 32-UY.

Navbatchi
Alisher ROZIYEV

Gazeta «Ozbekiston ovozi»-ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi
Ikromjon ISMOILOV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta Ózbekiston Respublikasi Davlat Matbuot Qómitasida 00004-raqam bilan róyxatga olingan.

Gazeta ofset usulida, A—2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.

«Ózbekiston ovozi» materiallarini kóchirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 2802

Topshirish vaqti — 21.00.
Topshirildi — 23.00
1 2 3 4 5 6

SOTUVDA ERKIN NARXDA